

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **L. H. P.**, zast. Mgr. Lilianou Vochalovou, advokátkou, se sídlem Praha 2, nám. I. P. Pavlova 3, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 11. 7. 2005, č. j. 11 Az 6/2005 – 20,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ze dne 21. 3. 2005, č. j. OAM-237/VL-07-K04-2005, žalobci nebyl udělen azyl podle ustanovení § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a dále na žalobce nebyla vztažena překážka vycestování ve smyslu ustanovení § 91 zákona o azylu. V odůvodnění rozhodnutí žalovaný uvedl, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že důvodem žádosti žalobce o udělení azylu byla snaha najít práci, když původně uvažoval o Španělsku. Vstupem do azylové procedury chtěl žalobce legalizovat svůj pobyt na území České republiky, kde zůstal bez dokladů a bez finančních prostředků. Žalobce dále zmínil obavu z uvěznění v souvislosti s občanskými nepokoji v místě jeho bydliště, které se měly týkat nesplnění finančních závazků ze strany státu vůči vlastníkům odkoupené půdy. Správní orgán neshledal žádný důvod pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona o azylu, konstatoval nesplnění podmínek pro udělení azylu podle ustanovení § 13 zákona o azylu a neudělil žalobci ani humanitární azyl.

podle ustanovení § 14 zákona o azylu. Žalovaný neshledal ani skutečnosti zakládající překážky vycestování.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu, v níž namítal, že byl v řízení o udělení azylu zkrácen na svých právech, když žalovaný nepostupoval v souladu se zákonem č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů, a žádost žalobce byla bez řádného přezkoumání zamítnuta. Konstatoval, že žalovaný nezjistil přesně a úplně skutečný stav věci, nezabýval se konkrétní situací žalobce, a napadené rozhodnutí tedy není v souladu se zákony a nevyšlo ze spolehlivě zjištěného stavu věci. Žalovaný nevzal v úvahu veškeré skutečnosti vztahující se k případu a nevypořádal se se všemi důkazy. Žalobce uvedl, že na něj byl v jeho vlasti vydán zatykač za účast na demonstraci na obranu svých práv, což dostatečně vypovídá o úrovni dodržování lidských práv a základních svobod v Číně, a proto je podle žalobce dána překážka vycestování podle ustanovení § 91 odst. 1 písm. b) zákona o azylu. Žalobce dále namítal, že na napadeném rozhodnutí chybí podpis osoby oprávněné jednat za správní orgán, a proto nemůže mít účinky správního rozhodnutí. Žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 11. 7. 2005, č. j. 11 Az 6/2005 – 20, žalobu zamítl a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. V odůvodnění rozsudku uvedl, že skutečným důvodem žalobce pro podání žádosti o udělení azylu je snaha o legalizaci jeho pobytu v České republice za účelem možnosti zde pracovat. Žalovaný se tímto důvodem dostatečně zabýval, když konstatoval celkovou situaci v zemi původu žalobce a opatřil si objektivní podklady pro své rozhodnutí. Městský soud v Praze poznamenal, že ke splnění podmínky odůvodněného strachu z pronásledování je třeba, aby k pronásledování docházelo přímo ze strany veřejné státní moci. K obecným námitkám neúplně zjištěného skutkového stavu věci Městský soud v Praze uvedl, že zjištění učiněná správním orgánem považuje za dostatečná. Správní orgán nepochybil, pokud uzavřel, že žalobce neprokázal pronásledování ani obavu z pronásledování z důvodů stanovených zákonem o azylu. V žalobě uvedené tvrzení o pronásledování žalobce z důvodu účasti na demonstraci označil Městský soud v Praze za účelové, neboť je v rozporu s obsahem správního spisu, s nímž byl žalobce řádně seznámen. Závěr žalovaného, že žalobce nesplňuje zákonné podmínky pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona o azylu, shledal Městský soud v Praze věcně správným. Žalobce nesplňuje podmínky pro udělení azylu podle ustanovení § 13 odst. 1 a 2 zákona o azylu. Na udělení humanitárního azylu není právní nárok a správní uvážení při posuzování, zda se jedná o případ zvláštního zřetele hodný, se vymyká z přezkumné činnosti soudu. V souladu s konstantní judikaturou Nejvyššího správního soudu Městský soud v Praze uvedl, že doručení písemného vyhotovení rozhodnutí žalobci toliko s předtištěným jménem, příjmením a funkcí oprávněné osoby a doložkou za správnost podepsanou osobou, která pořizovala stejnopis, není vadou řízení, která by sama o sobě byla důvodem pro zrušení žalobou napadeného rozhodnutí, když ze správního spisu je zřejmé, že rozhodnutí skutečně vydala k tomu oprávněná osoba. Správní orgán postupoval v souladu s příslušnými ustanoveními zákona o azylu, i pokud jde o posouzení překážek vycestování, Městský soud v Praze rovněž neshledal existenci těchto překážek. S ohledem na výše uvedené Městský soud v Praze žalobu v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítl jako nedůvodnou.

Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále jen stěžovatel) včas kasační stížnost z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. a požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle ustanovení § 107 s. ř. s. Namítal, že se Městský

soud v Praze nezabýval tím, zda správní orgán postupoval v řízení v souladu s platnými právními předpisy a vycházel ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu věci. Městskému soudu v Praze dále vytýkal, že řádně nezkoumal, zda jsou dány podmínky podle ustanovení § 14 zákona o azylu. Stěžovateli a dalším lidem byla v roce 2004 státem zabavena půda, kterou obdělávali, a byli nuceni se vystěhovat. Odškodnění se nedočkali, a proto svou nespokojenost s protiprávním chováním státních orgánů projeví na velkém shromáždění, při kterém nastala rvačka s policií. Stěžovatel se této rvačky zúčastnil, byl na něj vydán zatykač, tak se rozhodl z Číny vycestovat. Stěžovatel se domnívá, že jeho zvláštní osobní poměry spolu s výše popsanou situací v zemi jeho původu zakládají důvody pro udělení azylu podle ustanovení § 14 zákona o azylu. Podle stěžovatele Městský soud v Praze pouze konstatoval závěry, ke kterým došel žalovaný, vydaný rozsudek je proto nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů rozhodnutí. Stěžovateli dále nebylo odůvodněno, proč nejsou jím uvedené důvody hodné zvláštního zřetele ve smyslu ustanovení § 14 zákona o azylu. Stěžovatel navrhl, aby byl napadený rozsudek Městského soudu v Praze zrušen a věc byla vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti popřel její oprávněnost, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu, tak i rozsudek soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy. Odkázal na správní spis, zejména na podání a výpovědi stěžovatele. Konstatoval, že námitky stěžovatele jsou nekonkrétní, bezpředmětné a formální. Žalovaný proto navrhl zamítnutí kasační stížnosti pro nedůvodnost a nepřiznání odkladného účinku.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti. Neshledal přitom vady podle ustanovení § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Z obsahu kasační stížnosti vyplývá, že ji stěžovatel podal z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné právní posouzení spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní názor, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, měl napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popř. v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Z obsahu správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatel v žádosti o udělení azylu ze dne 2. 2. 2005 uvedl, že jeho cílovou zemí bylo původně Španělsko. Po příjezdu do Prahy jej však agent zavřel v bytě, odebral mu všechny peníze a doklady, a poté ho propustil. Stěžovatel se nechtěl vrátit do Číny, a proto hned požádal o azyl. Česká republika byla pro něho cílovým státem, chtěl by zde zůstat a pracovat. Uvedl dále, že proti němu není a nikdy nebylo vedeno trestní stíhání. Stěžovatel, ani nikdo z jeho rodiny, nebyl členem žádné politické strany, ani jiné organizace. V rámci pohovoru k důvodům žádosti o udělení azylu stěžovatel uvedl, že Čínu opustil dne 21. 7. 2004 proto, že stát v červnu roku 2004 pro realizaci vodohospodářské stavby zabavil půdu, kterou obdělávali, z příslibeného vysokého odškodného dostali pouze několik tisíc RMB a byli nuceni se odstěhovat. Při shromáždění vyjadřovali nespokojenost, nastala rvačka s policií a mnoho lidí bylo uvězněno. Vůči ostatním pokračoval nátlak, aby se odstěhovali. Přítel poté stěžovateli doporučil odjet do Španělska. Stěžovatel uvedl, že se obává uvěznění kvůli zmíněné rvačce, a proto se nemůže vrátit do Číny. Rodiče stěžovatele nadále žijí ve stejné vesnici, uvěznění nebyli, protože podle stěžovatele nelze uvěznit všech deset tisíc účastníků shromáždění, přičemž jeho rodiče jsou starší lidé.

Stěžovatel v kasační stížnosti především namítal, že Městský soud v Praze řádně nezkoumal, zda jsou v jeho případě dány podmínky pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, přičemž důvody svědčící pro udělení tohoto typu azylu spatřoval v tom, že ačkoliv stát příslibil jemu a dalším lidem odškodnění za zabavenou půdu, žádného odškodnění se nedočkali a tuto svou nespokojenost projevíli na shromáždění, kde došlo ke rvačce s policií, do které se stěžovatel zapletl, a má obavu, že pokud by se vrátil do země původu, byl by zatčen a uvězněn.

K této námitce nutno nejprve uvést, že stěžovatel se v podané žalobě tohoto typu azylu nedovolával, žalobu formuloval spíše v obecné rovině. Je ovšem pravdou, že stěžovatel se o situaci výše popsané zmiňoval již v protokolu o pohovoru ze dne 11. 3. 2005. Správní orgán a následně poté i soud vyhodnotily stěžovatelem uváděné skutečnosti jako nevěrohodné, neboť odpovědi stěžovatele byly v průběhu správního řízení značně rozdílné. Zatímco v žádosti ze dne 2. 2. 2005 označil stěžovatel za jediný důvod odchodu z Číny snahu najít práci, v protokolu o pohovoru již hovořil o incidentu s policií, aniž by uvedené rozdíly mohl přesvědčivě odůvodnit.

Naskýtá se ovšem otázka, zda závěry správního orgánu a následně i soudu k těmto skutečnostem (incident s půdou) lze považovat za správné. I když stěžovatel v žádosti o udělení azylu uvedl jako důvod snahu získat zaměstnání s tím, že jeho cílovou zemí bylo Španělsko, je nutno na druhé straně konstatovat, že o incidentu s policií se zmínil ve správním řízení, konkrétně v protokolu o pohovoru, a je tedy třeba uvažovat, zda se tímto důvodem neměl správní orgán meritorně zabývat.

Protože však stěžovatel výslovně v podané žalobě takovou námitku nevznosl, nelze zřejmě vytýkat soudu, že se jeho námitkami uvedenými pouze v obecné rovině zabýval rovněž v obecné rovině.

Nejvyšší správní soud se tak dostává do situace, kdy námitka ve vztahu k zabavení půdy a následného incidentu s policií, byla vyslovena zcela konkrétně až v kasační stížnosti, a to za situace, kdy o těchto skutečnostech stěžovatel hovořil již ve správním řízení.

Při úvaze o tom, zda není třeba napadený rozsudek zrušit s tím, že rozhodnutí správního orgánu je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s., kdy soud k této skutečnosti nepřihlédl, však Nejvyšší správní soud musel konstatovat, že žalobce konkrétní námitku ve vztahu ke skutečnostem, které se vztahují k zabavení půdy, v žalobě nevznesl, a nelze tedy soudu vytýkat, že se touto námitkou blíže nezabýval. Žalobce sice v žalobě nově uvedl, že byl na něho vydán zatykač, ovšem tato skutečnost spíše ovlivnila soud potud, že dospěl k závěru, že jeho tvrzení jsou nevěrohodná a účelová, neboť stěžovatel postupně skutkový děj (důvody, pro něž zemi původu opustil), posunul do zcela jiné roviny, než jak uvedl v žádosti o udělení azylu ze dne 2. 2. 2005.

Nejvyšší správní soud pak dospěl k závěru, že ani účast na incidentu s policií, který následoval po zabavení půdy a poté, co vláda odmítla vyplácet přislíbené peníze, by zřejmě nemohl být relevantním důvodem pro udělení azylu, neboť nelze dovodit, že by šlo o případné pronásledování za uplatňování politických práv a svobod nebo o odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání politických názorů v Číně. Uvedený incident je totiž spíše ekonomického charakteru, neboť vznikl podle tvrzení stěžovatele proto, že vláda odmítla zaplatit přislíbené peníze za zabavenou půdu.

Se zřetelem k výše uvedenému pak Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že ne zcela přesvědčivý postup správního orgánu i soudu, nemohl mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, když vycházel současně i z toho, že stěžovatel nezvolil správnou procesní obranu, neboť v podané žalobě námitku, kterou uvedl až v kasační stížnosti, takto neformuloval.

Nejvyšší správní soud tedy dospěl k závěru, že stěžovatel se nemohl účinně dovolávat udělení azylu z humanitárních důvodů podle § 14 zákona o azylu až v kasační stížnosti, když tuto námitku jasně nevznesl ani v žalobě. V tomto směru poukazuje Nejvyšší správní soud na to, že podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. brání tomu, aby stěžovatel v kasační stížnosti uplatňoval jiné právní důvody, než které uplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáváno, ač tak učinit mohl; takové námitky jsou nepřípustné.. (srov. rozsudek NSS ze dne 22. 9. 2004, č. j. 1 Azs 34/2004 – 49, publikovaný ve sbírce rozhodnutí NSS pod č. 419/2004).

V posuzované věci Nejvyšší správní soud dále upozorňuje na to, že podle ustanovení § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. soud přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené výroky rozhodnutí. Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu, jestliže žalobce namítal vady správního řízení toliko v obecné rovině, tj. omezil se jen na citaci příslušných ustanovení správního řádu, aniž by uvedl, v čem konkrétně měly tyto vady spočívat, krajský soud postupoval v souladu se zákonem, jestliže procesní postup žalovaného v řízení přezkoumal obecně ve vztahu k obsahu správního spisu a neshledal v postupu žalovaného pochybení (rozsudek NSS ze dne 28. 4. 2004, č. j. 1 Azs 28/2004 – 41).

Se zřetelem k výše uvedenému tedy Nejvyšší správní soud neshledal námitky stěžovatele důvodnými, a proto podanou kasační stížnost podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

Stěžovatel podal současně s kasační stížností návrh, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek podle ustanovení § 107 s. ř. s. Za této procesní situace, kdy Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl po jejím obdržení a po nezbytném poučení účastníků řízení

o složení senátu, se z důvodu nadbytečnosti již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 60 odst. 1 a § 120 s. ř. s. Protože žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné jemu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť stěžovatel s podanou kasační stížností úspěch neměl.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. května 2006

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu